

Transformation und Rollenspiel – Werke von Ovartaci und andere queere

– er titlen på en udstilling, der netop er åbnet på Museum Sammlung Prinzhorn i Heidelberg. Flere end 60 værker fra Museets samling af Ovartaci udgør afsættet for temaet om transformation og rollespil – om livets og menneskets mangartede og særegne – aparte og mere usædvanlige sider. Udtrykt på forskellige måder og udtalt i større eller mindre grad hos det enkelte individ.

Det er en stor glæde for os, at udstillingen nu er blevet en realitet. Ovartaci fortsætter sin egen Europa-rejse – endnu ikke Paris, som Asger Jorn forsøgte at overtale ham til – men Gent, Haarlem og nu aktuelt Heidelberg.

Prinzhorn

Hans Prinzhorn (1886-1933) – læge og kunsthistoriker grundlagde samlingen af i dag ca. 5000 værker – overvejende indsamlet i årene fra 1919 til 1922. Karakteristisk for Prinzhorns samling er, at værkerne er skabt af patienter fra institutioner og asyls i Tyskland, samt eksempelvis fra Schweiz, Østrig, Frankrig og Polen. Kombinationen i Hans Prinzhorns baggrund som læge og kunsthistori-

ker har dels åbnet mange døre og dels, og ikke mindst, skærpet interessen og hans øjne, og efterfølgende andres, for kvaliteter og det betydningsfulde i værkerne.

Bogen "Bildnerei Der Geisteskranken" udgiver Prinzhorn allerede i 1922. Bogen, der er en præsentation og bearbejdning af værkerne i den imponerende og på den tid særprægede samling, fik på det nærmeste status som modernismens bibel. I hænderne på den tids kunstnere, eksempelvis Paul Klee, Max Ernst, Vassily Kandinsky og ikke mindst CoBrA gruppen, der var godt repræsenteret af danske kunstnere, blev bogen adgangen til den sande og ægte kilde og inspiration til skabelse af ny kunst.

Udstilling med Ovartaci som hovedkunstner

Sammlung Prinzhorn har skabt en yderst gennemarbejdet og velkurateret udstilling med Ovartaci som omdrejningspunktet. Og Ovartaci er en aldeles og på alle måder indlysende eksponent for netop transformationen. Han var selv eksempel på transformation og forvandling mellem

mand og kvinde. Hertil beskriver Ovartaci transformationer og hybrider mellem dyr og mennesker i sine billeder – mellem natur, landskab og dyrel eller menneskevæsener, mellem såvel jordnære og håndgribelige emner som åndelige. Han evnede at transformere næsten alle former for materialer til meget indholdsrigt og værdifulde værker. Altting fik en langt større og mangesidet betydning i Ovartacis hænder.

Ferniseringen foregik d. 24.04. fra kl.18. Aftenen begyndte med en guidet tur i udstillingen, hvorefter der var taler. Jeg havde selv fornøjelsen af at være inviteret som gæstetaler.

Efterfølgende var der indlæg ved direktør Thomas Röske og kurator Ingrid von Beyme, som fortalte om sit arbejde med Ovartaci – der nu var blevet hendes passion. Aftenen blev rundet af med en lille, men medrivende opførelse "Jungle Walk", hvor aktørerne selv havde stået for masker, kostumer

og handling. Rollespillet og forvandlingen var central – og smerten ved psykisk sygdom, som netop i stykket transformeres til noget positivt, symboliseret ved en sommerfugl. Ovartaci som sommerfugl?

Vi er stolte over interessen for Ovartaci i udlandet, og af at kunne udlåne hans værker. Vi er stolte af ham som kunstner og som ambassadør for Museet, og den verden vi er en del af. Men det er for nogle af værkerne "den sidste tur". De er ganske simpelt for skrøbelige til at blive pakket, transporteret og præsenteret på ny. Fremadrettet skal vi nu lægge en langt større indsats i at skaffe midler til en gennemgribende konservering og stabilisering af eksempelvis kvindefigurene, som overvejende er skabt af papir og pap. Materialet er ganske simpelt medtaget af tidens tand og tidligere omskiftelige forhold. Men nu glæder vi os over, at Ovartaci glæder andre i Heidelberg.